

בלבבי משכן אבנה

כל החומר המופיע בעלון זה חדש

אף אתה רחום, מה הוא חנון אף את חנון (שבת קלג ע"ב). זהו בנין של עולם של מידות שבונים בימי הספירה הללו.

גילוי חושי הראש במתן תורה

נעלה שלב למעלה מכך, שמגיעים למתן תורה, הגילוי שמתגלה במתן תורה הוא - "רצוננו לראות את מלכנו" (הובא ברש"י שמות יט, ט), כח הראיה. וכן עשרת הדיברות שהקב"ה מדבר, כח הדיבור, ואנחנו שומעים את מה שהקב"ה מדבר.

הגמ' אומרת במסכת שבת (פח ע"ב) שכל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה התפשט בכל העולם כולו, ובהרחבה יותר בדבריהם (שם), כל העולם כולו נתמלא בשמים, כח הריח.

לפיכך, הייתה ראייה, הייתה שמיעה, היה ריח, היה דיבור, וכעת עולים למדרגה של ראש, שזה נקרא ישראל - "לי ראש", חיים במחשבה.

בפנימיות, זהו לא רק ראייה שמיעה ריח ודיבור, אלא העבודה שישנה בפנימיות זהו גילוי מתן תורה - גילוי המוחין דקדושה. זהו שלמות קומת כנסת ישראל.

זוהי התפיסה הכוללת מיציאת מצרים עד מתן תורה, בנין של כל האדם כולו, מהמעשה, מהמידות, מהחושים שבראש, עד הפנימיות שהוא מתן תורה.

ראשית כל הקדמנו הקדמה כוללת בהסתכלות בהירה, על צורת המבנה מיציאת מצרים עד מתן תורה, השלמות הכוללת.

המדה העיקרית שמכחה נבנה העולם ומכחה ניתנה התורה

כעת נעבור לעיקר העבודה שבה אנו נמצאים בימים הללו, ימי הספירה. כמו שנתבאר מדברי רבותינו, ימי הספירה הם העבודה של עולם המידות. ישנם הרבה מידות לקב"ה, ועלינו להתבונן מהי המידה העיקרית שמכחה נבנה העולם, שהיא המידה העיקרית בקומת האדם.

המשך בעמוד ב'

בנין האדם מיציאת מצרים עד מתן תורה כעת נבין כיצד מיציאת מצרים עד מתן תורה ישנו בנין של האדם. נתבונן, מה הם המצוות שנצטוו בהם בני ישראל ביציאת מצרים, האם מצוות בראיה, מצוות בשמיעה, מצוות בריח, או מצוות בדיבור.

בשלב הראשון של יציאת מצרים נצטוו בני ישראל במצוות מעשיות. "מִשְׁכּוֹ וְקַחוּ לָכֶם" (שמות יב, כא) - משכו ידיכם מן העבודה זרה, וקחו לכם קרבן פסח (רש"י שמות מ, ו, ומקורו במדרש). נצטוו בדם פסח ודם מילה (מדרש רבה, שמות יט), "וְאַרְבָּע מִתְּבוֹסֶסֶת בְּדָמֶיךָ וְאַמֵּר לָךְ בְּדָמֶיךָ חַיִּי וְאַמֵּר לָךְ בְּדָמֶיךָ חַיִּי" (יחזקאל טז, ו).

א"כ, השלב הראשון של יציאת מצרים בונה באדם את המצוות המעשיות.

היום בליל פסח יש לנו מצווה נוספת מלבד המצוות המעשיות, מצווה של דיבור - "וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ" (שמות יג, ח). אולם בליל פסח הראשון לא הייתה מצווה של סיפור יציאת מצרים לבנו, מצוות "הגדת לבנך", שהרי הם עצמם היו נמצאים שם, מצוות "והגדת לבנך" הינה עבור המשך הדורות. אולם ביציאת מצרים המצוות שהיו אלו הם מצוות מעשיות, קרבן פסח וברית מילה, וזהו מה שנבנה ביציאת מצרים.

בנין עולם המידות בימי הספירה

לאחר מכן מגיעים ימי הספירה, הימים הללו שאנו סופרים את ספירת העומר יום יום, מפסח עד מתן תורה. ועלינו להתבונן מה נבנה במ"ט ימים הללו ביציאת בני ישראל ממצרים. מה שנבנה מפסח עד מתן תורה, זהו עולם של מידות, כפי שאומרים בנוסח הספירה לאחר מכן, מידה לאחר מידה.

"לָךְ ה' הַגְדֵּלָה וְהַגְבוּרָה וְהַתְפָּאָרֶת וְהַנְּצַח וְהַהוֹד כִּי כָל בְּשָׂמַיִם וּבְאָרֶץ, לָךְ ה' הַמְּמַלְכָה" (דה"א כט, יא) - אלו הם מידותיו של הבורא יתברך שמו. ועבודתנו היא - "זֶה אֱלֹהֵינוּ" (שמות טו, ב) - הוי דומה לו, מה הוא רחום

הכנת לתורה מאהבה תשע"ט

ימי הספירה - זמן בנין כנסת ישראל

אנו נמצאים בזמן יציאת בני ישראל ממצרים עד יום החמישים - מתן תורה. נותן התורה - הקב"ה, מה הוא נותן - תורה, והמקבלים - עם ישראל.

חמישים יום הללו שבהם אנו נמצאים הם הזמן שבו נבנתה כנסת ישראל. "היום הִזְקָה נְהִייתָ לְעָם" (דברים כז, ט) - במתן תורה עם ישראל עתיד להיות עם גמור, ותחילת בניינו של עם ישראל מתחיל מיציאת מצרים, שלב על גבי שלב, עד ההגעה למתן תורה.

ישנו את הבנין הכולל של כל כנסת ישראל, וישנו את הבנין הפרטי של כל יחיד ויחיד, שבונה את נפשו הפרטית בימים הללו מיציאת מצרים עד מתן תורה. בניינו של הפרט הוא חלק מחלקי הבנין שבונה את כל כלל כנסת ישראל.

צורת בנין האדם

עתה נבאר בהבנה בהירה ופשוטה, מהו סדר הבנין שנעשה מיציאת מצרים עד מתן תורה. ראשית נקדים, שההסתכלות הנכונה על האדם היא, שהוא נקרא בגדר "בונה", מלאכת בנין. כשם שיש בנין בקרקע, כך יש בנין של אדם. הגמ' במסכת חולין (קלט ע"ב) אומרת ש"קן בראשו של אדם", שיש לו כתר של אדמה. כלומר, זהו בנין שבונים את האדם.

לפיכך, נבאר מהי צורת אדם כפי המתבאר בדברי רבותינו. עיקר צורת בנין האדם בנויה מארבעה חלקיים עיקריים, ואלו הן: חלקו התחתון הוא עולם המעשה, בידיים. חלקו העליון יותר זהו קומת המידות, בלב האדם. וחלקו העליון עוד יותר זהו ראשו של האדם, ששם נמצאים חושי האדם: ראייה, שמיעה, ריח, ודיבור, שעל עיקרו נקרא שם האדם - "מדבר". ופנימיותם - המוחין שנמצאים בראש.

רבותינו מלמדים אותנו שמדת האהבה היא השורש של הכל [כמבואר במקראות ומאמרי חז"ל]. ניתן ראשית את הדוגמא הבהירה והשורשית לכך. הקב"ה נתן לנו תורה, הכח שמכוחו הקב"ה נותן לנו את התורה הוא - "כי באור פניך נתת לנו ה' אלוקינו תורת חיים ואהבת חסד".

בכל יום ויום אנו מברכים פעמיים ברכת התורה, מתחילה בברכות השחר, ולאחר מכן בברכת "אהבת" עולם, "אהבה" רבה, "תן בליבנו בינה להבין ולהשכיל לשמוע ללמוד וללמד וגו'" - הקב"ה באהבתו אותנו נתן לנו את תורתו.

נמצא, שהמדה שמביאה לכך שהקב"ה נותן לנו תורה זוהי המידה הנקראת אהבה. ולכן תחילת המידה שנבנית מכל המידות כולם בימים הללו זוהי מידה של אהבה. זהו הכח של שורש המידות שמביא למתן תורה.

בהר סיני נאמר: "וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגְדַת הָהָר" (שמות יט, ב) - "כאיש אחד בלב אחד" (רש"י שם, ומקורו במכילתא), ואיזוהי המידה שגורמת שכולם כאיש אחד בלב אחד - אהבה שמחברת את כולם.

בירור האהבה והשנאה בהר סיני

חז"ל אומרים במסכת שבת (פט ע"א) בלשון אחד, שהר סיני נקרא כך על שם שירדה עליו שנאה לאומות העולם. נעשתה שם הבדלה, בירור של עולם האהבה, ובירור של עולם השנאה. מי צריך לאהוב - אהבת הבורא - "וְאַהֲבֵתָ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ", אהבת התורה, ואהבת ישראל - "וְאַהֲבֵתָ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ". את מי צריך לשנוא - "הָלוֹא מִשְׂנֵאָיִךְ ה' אֱשָׁנָא תְּכַלִּית שְׂנֵאָה שְׂנֵאָתִים לְאַיְבֵים הָיִי לִי" (תהלים קלט).

בהר סיני מתבררים המידות, מתבררת האהבה. מתברר התוקף של אהבת הבורא אלינו, מתברר התוקף של אהבת ישראל לבורא, מתברר התוקף של אהבתנו לישראל, מתברר התוקף של אהבתנו לתורה, ומתברר לנו את מי צריך לשנוא. זהו עומק מהלך הבירור שנתברר בהר סיני.

הכנה למתן תורה - בירור מה האדם אוהב

לפי האמור נבאר מהי ההכנה הפנימית בימים הללו למתן תורה. לאחר שנתבארה

לנו התמונה הכוללת, מעשה, מידות, חמשת חושים, מחשבה, ועבודת הימים הללו שעניינם מידות, ועיקרם היא מידת אהבה, שהיא המביאה למתן לתורה. כעת הבירור הפנימי והעמוק באדם הוא - מה האדם באמת אוהב.

קודם מתן תורה, ההכנה להר סיני הייתה בירור האהבה ובירור השנאה, כמו שנתבאר. אשר על כן הבירור הפנימי הוא, מה האדם אוהב.

צירום של דברים באופן ברור, אם האדם רוצה באמת לבנות את נפשו, הוא יכול לקחת דף ועט, ולרשום דבר מאד פשוט - מה הוא אוהב בחיים. דבר ראשון הוא רושם לעצמו את כל הדברים שהוא אוהב.

מי שמגיע לרשימה קצרה מאד, או שהוא לקח את הדברים באופן שטחי, או שהוא לא מכיר את עצמו. אבל ברור לכל אחד מאתנו שברשימה הזו לא יהיה פחות מכמה עשרות דברים שהאדם אוהב.

לאחר שהוא מסדר לעצמו את כל הדברים שהוא אוהב, כעת הוא מתחיל לדרג אותם. מהו הדבר הראשון שהוא אוהב, מהו הדבר השני שהוא אוהב, וכן ע"ז הדרך. חלק השנאה, מה האדם שונא, זהו בירור נוסף, אבל כעת הוא מברר מה הוא אוהב, ולאחר מכן עושה סדר של מה שהוא אוהב.

אולם, ראשית כל יש לסדר את הסדר האמיתי - מה האדם צריך לאהוב.

סדר האהבות האמיתי מצד הנפש האלוקית

מצד הנפש הפנימית האלוקית שבאדם, האהבה הראשונה שהוא אוהב, זוהי אהבת הבורא. האהבה השנייה שהוא אוהב, זוהי אהבת התורה, שהיא שורש כל היות הנבראים בכלל, וישראל בפרט. והאהבה השלישית שהוא אוהב - את עם ישראל בכללותו, ומשם משתלשל אהבתו לעצמו.

מצד הנפש התחתונה שבאדם, האהבה הראשונה שהוא אוהב, זוהי אהבת עצמו. אם הוא היה אוהב את עצמו אהבה נקייה וטהורה - זו מדרגה. אולם הוא אוהב את מה שהוא רוצה שיהיה לו.

כאשר ברור לאדם תמונת הדברים הללו,

וברור לו שהמהלך להגיע למתן תורה זהו גילוי של אהבת הבורא, אהבת התורה אמיתית, ואהבת ישראל, מחוברים גם יחד. כעת הוא מברר את עצמו, היכן הוא שייך ביחס למדרגת מתן תורה.

קבלת התורה שאין לו אהבת הבורא, התורה, וישראל

נתבונן. מי שהיה במדרגת מתן תורה ולא הייתה לו אהבת ישראל, האם יכל לקבל תורה או לא, כמו-כן מי שלא הייתה לו אהבת הבורא ואהבת התורה, האם יכל לקבל תורה.

תשובה לדבר, הגם שכתוב בפסוק "וַיִּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגְדַת הָהָר" - "כאיש אחד בלב אחד", כנ"ל, אולם כמבואר בדברי הרמב"ן, במתן תורה היו גם ערב-רב, והיכן הם עמדו - מרחוק, הם לא עמדו בתוך כנסת ישראל. לא הייתה להם אהבת הבורא אמיתית, לא היה להם אהבת התורה אמיתית, ולא היה להם אהבת ישראל אמיתית, כי הם לא היו ישראל גמורים, ולכן הם עמדו נבדלים.

מי שבאמת יכל לקבל את התורה בשלמותה, זהו רק מי שהיה לו את אותם האהבות באמת.

בכל שנה ושנה שמאיר האור של מתן תורה פעם נוספת, אחד מהמבחנים השורשיים כמה האדם באמת זוכה לקבל תורה הוא, כמה אהבת הבורא, אהבת התורה, ואהבת ישראל באמת יש לו בנפש - כאן הוא מעמיד את הנפש שלו.

החיבור שמתגלה לתורה בכללותו יש בו כמה חלקים. יש מי שאוהב את התורה מצד "זְמִירוֹת הָיִי לִי תְּקִיף" (תהלים קיט, נד), ישנה מנגינה פנימית בתורה, התורה נקראת שירה - "תְּהִיָּה לִי הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד" (דברים לא, יט), שירה פנימית שממנה האדם מתחבר לתורה. יש מי שמתחבר לתורה מחמת שיש בה גילויי שכליות עמוק ונעים למי שאוהב את השכליות. ויש מי שמגלה את הקב"ה בתורה, שזוהי פנימיות אהבת התורה.

שני המקומות שבהם הקב"ה מסתתר - העולם והתורה

הקב"ה נקרא בלשון הפסוק: "אֲכַן אֶתָּה אֶל מִסְתַּתֵּר" (ישע"י מה, יד). וישנם שני מקומות היכן הקב"ה מסתתר בהם. הקב"ה נקרא בלשון אחד - "בורא עולם", והעולם נקרא

המשך מעמוד ב'

כך מלשון "העלם", כידוע. ולכן הקב"ה נקרא "בורא עולם", שהיכן הקב"ה נעלם - בעולם.

המקום השני שבו הקב"ה נעלם ומסתתר - בתוך התורה עצמה, שם הוא גנוז, שם הוא נמצא. זהו המקום שני שבו יש מקום הסתר שהקב"ה נמצא בו [במקום הנמוך שבנפש ישנה בחינה של "תופסי התורה לא ידעוני", ושם נראה לאדם שהוא אוהב את התורה כשלעצמה. אבל אם הוא בוקע פנימה, הוא רואה שם את אור ה', ואור ה' זהו אהבתו באמת].

אצל מי שזוכה לבקוע למעמקי התורה, הוא רואה מהתורה את הבורא, הוא מרגיש מהתורה את הבורא. וכמו-כן הוא רואה מהעולם, מהנהגת הקב"ה את עולמו, את מציאות הבורא יתברך שמו.

לימוד של דקה אחת מאהבת תורה אמיתית

לפיכך, אם נצליח ללמוד ולו דקה אחת ביום, מאהבת התורה אמיתית, כל אחד לפי ערכו. דקה ראשונה של ליל שבועות, בריכוז עמוק שכלי ונפשי איש לפי ערכו, אבל בנועם ורוגע, מתוך אהבה הכי עמוקה שכל אחד מאתנו מסוגל לגעת בה, כאן אנו מתחילים לגעת באור של היום.

מי שיכול ללמוד כך כל החיים כולם, כל היממה כולה - אשריו וטוב לו, זוהי מדרגה, איש לפי ערכו. אולם דקה אחת, שהאדם יכול להגיע לפי ערכו שלו, לאותה אהבה נקייה שיש לו, לקב"ה ולתורה, ולקב"ה שמתגלה בתוך התורה, ומכך כך הוא מנסה לעסוק בה.

בימים הנותרים שנשארו לנו, ננסה לעשות כך מהיום עד מתן תורה, כל סדר א', או כל אחד מתי שהוא מתחיל את יומו, דקה אחת בלבד ללמוד מאהבה נקייה, ומשם להתחיל את היום. הדקה הזו תפתח לאדם ולו צוהר קטן עוד יותר לעומק הפנימי, לחיבור הפנימי, וכשהוא יגיע למתן תורה, השלב הבא יוכל להיות עוד יותר עמוק. ואם הוא יזכה להמשיך כך לאחר זמן מתן תורה, אשריו וטוב לו, אבל לאט לאט הוא יראה שהוא יגלה רוחב יותר ועומק יותר. מהמדרגה בה האדם נמצא הוא מברר לעצמו את אהבתו לתורה, את אהבתו לקב"ה, ומשם הוא מנסה להתקדם הלאה.

יתן הבורא יתברך שמו, שכל אחד ואחד מאתנו יזכה לברר מה הוא אוהב, להגיע למקום שהוא מסוגל לגלות ולו דקה אחת את האהבה הנקייה הזו שיש לקב"ה ולתורה, ומשם לבנות את עסק תורתו עם הבורא עולם, ועי"כ להאיר את אור השלם של מתן תורה, אצלו, אולם בכל הכנסת ישראל גם יחד, קבלת התורה בשלמות.

"וַיִּעֲנֵנוּ כָּל הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כָּל אִשְׂרָאֵל דְּבַר ה' נַעֲשֶׂה" (שמות יט, ח), צירוף כל הכנסת ישראל יחד, גילוי שלם של הבורא עולם מתוך תורתו בכל עם ישראל, לנצח נצחים. ■ דרשה

השרב, שליט"א מסר בכ"ב אייר תשע"ט בישיבת ראשית חכמה, ירושלים

נשא | ב-ו

נשא את ראש בני גרשון. בן יש תואר שם אב, אין קוראים אבות אלא לשלושה, אברהם יצחק ויעקב ויש תואר שם בן, בנים. והוא חל על השבטים. ועיקר גילוי תואר שם בן בשבטים מתגלה בבן ראשון ואחרון. ואמצע. בן ראשון, ראובן, ראובן. ובן אחרון, בנימין, בן-ימין. ונתגלה אף באמצע, זבולון. בן-זול. זבולון לשון חיבור יזבלני אישי, מחבר ראשון ואחרון. והממוצע בין אבות לבנים הם אמהות, נקבה, נקב, בן-ק. שמקבלות טיפה מן האב והופכת לבן. כמש"כ ויבן את הצלע (ביצירת חוה) ולחד מ"ד נעשית מזנב, ז-בן. בחינת עד עקרה ילדה שבעה. וכמ"ש בנדה (מה:): בינה יתירה נתנה לאשה. בינה, בן-יה. וכאשר הבן מזקין מתקיים בו אם זכה, עוד ינובון בשי בה, ינובון, מתגלה שורשו של תואר בן שבו. ודבר זה נתגלה בשבי טים שעלו לגדולה, בחינת ינובון. ביששכר כתיב ולבני יששכר יודעי בינה לעתים. וביהודה כתיב "אנכי אערבנו", על בנימין בן-ימין, כנ"ל נעשה יהודה ערב - ערבון. ערב-בן. וכן אצל יוסף שנתקיים בו ירידה לצורך עליה מתחילה נעשה אביון, בן-איו. ואח"כ נאמר בו אין נבון וחכם כמוך. נבון, בן-נו. ובו נאמר משם רועה אבן ישראל. אבן א-בן. וכן מתחילה גנבו את יוסף ומכרוהו. גנב, ג-בן. כי יוסף מנשה ואפי"ר, ג' נחשבים בנים.

ושורש לידת השבטים אצל לבן דייקא. לבן, ל-בן. אולם נתהפך מלבן לנבל (עיין בפרק חלק), לנבל הבן, בחינת בהמה, גמטריא בן, תבן, ת-בן. להופכה לנבלה. ובתיקון אליהו בן כנודע. היפך כלב גמטריא בן, שנותנים לו בהמה שנתנבלה, כמש"כ בשר בשדה טריפה וגוי לכלב וגוי. שנובח, נבח, בח.

ושורש הבן באב, כמש"כ "ל"ב נתיבות חכמה". נתיב, בן-תי. כי יש את עצם האב, בחינת אב בחכמה, והנמשך ממנו נקרא נתיב, והוא הוא בחינת בן הנמשך מאבא. והנה מאב אחד יעקב, נעשה י"ב שב"טים. והרי שנוסף י"א, וזהו בחינת י"א סממני הקטרת. שהעליון שבהם לבנה, בן-לה. והתחתון שבהם, חלבנה, בן-חלה. והא מקביל לראשית השבטים ואחריתם, כנ"ל. ומקום ההקטרה במזבח הפנימי. ובמזבח החיצון מקריבים קרבנות, קרבן, קר-בן. ומזבח הפנימי בן עליון, ומזבח החיצון בן תחתון.

ועיקר מקום המזבח במקדש, בחלקו של בנימין. וחלקו של יהודה, כמש"כ חז"ל לשון יוצאת וכו' ומקום זה נקרא לבנון. בן-לון. ומשם נברא אדה"ר ממקום מזבח, ממקום כפרתו כמ"ש חז"ל. ושם איכא נסכים של יין היוצאים מן הענבים. ולחד מ"ד עץ שחטא בו אדה"ר גפן היה, ענבים שחטה לו. ענב, ע-בן. והתיקון במזבח, נסכים, כנ"ל. ובגד כהונה העקרי המכפר על פגם בן לעילא. ואבנט אמרו חז"ל שהוא חלול, בחינת נבוב, חלול, כמ"ש בלוחות. ומכפר על הגנבים. גנב, ג-בן, כנ"ל.

ומקום ביהמ"ק נתקדש ע"י עקדת יצחק שם. עקידת הבן. כנודע יצחק בגמטריא ב' פעמים בן. והוא שורש הגאולה של משיח בן יוסף בקלקול נפל לירבעם בן נבט, נבט, בן-ט. ומשיח בן דוד, שיצא מאב"צן. אבצן אצ-בן.

שרשי התיבות המרכיבות מאמר זה: אביון, אבנר, אבנט, בן, גנב, נבב, זנב, בטן, ביון, לבן, נוב, נביא, נבואה, נבל, לבן, נבלה, נגב, נתיב, ברנע, תבונה, גבן, לבונה, נצב, נקב, נקבה, בנימין, בטנים, בינה, לבנון, ראובן, חלבנה, נבוכדנאצר, נבט, ניב, עמינדב, נבוב, נבזראדן, נבח, בחן, נביות, סנחריב, ענבים אבדון, אבצן, בשן, זבולון, חשבון, גבעון, דיבון, נבון, תבן, ערבון, רבון, קרבן. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא - נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

שאלה לשמה - מהותה ומדרגותיה שלום לכבוד הרב שליט"א, הרמח"ל בתחלת ספרו מסילת ישרים שצורת החיים האמתית היא, שכל דבר שמקרב את האדם אליו יתברך ירדוף אחריו כברזל אחר אבן השואבת, וכל דבר שמרחיקו מן קרבת השם יתברך יברח ממנו כברוח מן האש.

הנקודה שקצת קשה לי איתו במה שהרמח"ל אומר שזה יותר בשבילי, אני מרויח מזה, כלומר, לא לשמה. אני בטוח שהרמח"ל היה עובד את השם לשמה וגם בספריו למרות שאני לא למדתי לצערי אותם מדבר על לעבוד את השם לשמה. אם היה מתוסף לזה אמירה שאני צריך לחפש כל דבר שמקרב אותי להשם יתברך כי השם יתברך ישמח בזה, כי זה רצונו יתברך שאני יתקרב אליו, אז אני מרגיש חושב שזה יותר לשמה כי אני לא עושה למעני אלא למען השם יתברך. השאלה האם הרמח"ל אומר את זה במקום אחר.

והאם גם האמירה הזאת שכל מה שמקרב, ללא תוספת מספרים אחרים של הרמח"ל זה גם לשמה ואני לא מבין פשוט את הדברים בצורה הנכונה. כלומר: אני לא מבין את המשמעות של לשמה. (בטוח שאני לא מבין וחסר לי ידע נוסף).

תודה רבה לכבוד הרב.

תשובה א. כן. כתב במס"י פי"ט ד"ה והנה ביארנו וז"ל: והנה בארנו עד הנה החסידות מה שתלוי במעשה ובאופן העשייה, נבאר עתה התלויה בכונה, וכבר דברנו גם כן למעלה מענין לשמה ושלא לשמה למדרגותיהם, אמנם ודאי שמי שמתכוין בעבודתו לטהר נפשו לפני בוראו, למען תזכה לשבת את פניו בכלל הישרים והחסידים, לחזות בנועם ה' לבקר בהיכלו, ולקבל הגמול אשר בעולם הבא לא נוכל לומר שתהיה כונה זו רעה, אכן לא נוכל לומר גם כן שתהיה היותר טובה, כי עד שהאדם מתכוין לטובת עצמו, סוף סוף עבודתו לצורך עצמו. אך הכונה האמתית המצויה בחסידים אשר טרחו והשתדלו להשיגה, הוא שיהיה האדם עובד רק למען אשר כבודו של האדון ברוך הוא יגדל וירבה.

ב. עיין נפש החיים שער ד' פרק ב'. ואפשר לשמוע את השיעורים על הנ"ל ששם הורחב מהות הלשמה, ובכללות הגדרתו לשם התורה עצמה.

ועיין תניא פרק ה' שכתב: ולשמה היינו כדי לקשר נפשו לה' ע"י השגת התורה איש כפי שכלו, כמו שכתב בפרי עץ החיים. וזהו דלא כהנפש החיים הנ"ל. ועיין בספר להב אש ערך לשמה.

ועיין ליקוטי מוהר"ן (תנינא תורה ע"ח): רק כשעוסק לשמה, שזהו ישובו של עולם. כלומר לצורך ישוב העולם. ומעין כך כתב שם (ח"א תורה י"ב). אולם אין הכרח כלל שזהו כל כוונת לשמה לשיטתו.

ועיין שפתי צדיקים כתובים: ועיקר מהות של לשמה, היינו וכו' כדי לקנות ע"י לימוד בזה כל המדות טובות שנדע איך לדבק במדותיו ית"ש. וכן מובא בבעל שם טוב (ואתחנן אות

נד): אומרים צדיקי קארלין בשם הבעט"ש זי"ע, שעיקר לימוד תורה לשמה הוא ללימוד ממנה מדה טובה.

ועיין לקוטי תורה (איוב) שממשיך הארת יסוד אבא ללאה. ועיין בלקט אמרי פנינים (דף ר"ו) שהרחיב בענין. ועיין פע"ח (שער הנהגת הלימוד).

ועיין בעל שם טוב (ואתחנן אות לד): ידוע מה שכתב בכתבים ענין לשמה, לשם ה' להמשיך הארה מיסוד אבא אל לאה שכל ספרותיה ה'.

ועיין בספר חונת אנך (תהלים פרק א' ד"ה כי אם): כי תורה לשמה פירש רבינו האריז"ל לתקן פרצוף לאה שנקראת ענוה, וכו' להמשיך מיסוד אבא ללאה שהיא ענוה. וזהו כונה מלעילא לתתא. וע"ע פני דוד (עקב אות א').

ועיין בעל שם טוב (בראשית כב): וצדיקים שלוחי דמטרוניתא אינון, לקשר את עצמן אל האותיות, ולהעלותן במחשבה עד מחשבה עליונה, ואז מעלה מתהום עד רום רקיע את ניצוצי השכינה שהיו בלבושים הנ"ל, שנקרא זה לימוד לשמה. וזהו מתתא לעילא.

ועיין שם (נח אות צא): וזה נקרא מתפלל לשמה, פירוש לשם הדיבור, שהדיבור משתוקק להיות דבוק במחשבה וכו'. והבן שכל תחתון הכונה לעלותו לעליון, וזהו לשמה מתתלא לעילא, ומלעילא לתתא כל המשכה של עליון לצורך תחתון נקראת לשמה. ואם מתכוון לעצמו אינו לשמה. ועי"ש בבעל שם טוב (ואתחנן הנ"ל) כי מתחלה ממשיך מ"ד מלעילא לתתא ואח"כ מעלה מ"ן מתתא לעילא ויחדיו זהו לשמה.

ועיין בעל שם טוב (ואתחנן לו): קבלתי ממורי שעיקר עסק תורה ותפלה שידביק את עצמו אל פנימיות רוחניות אור א"ס שבתוך אותיות התורה והתפלה, שהוא נקרא לשמה. ועיין שם (אות מב): לשמה. ר"ל כדי להסיר לבושי השחרות מהכלה העליונה, ולקשטה בלבושי התורה לבושי הקדושה, זהו בחינת אחת של לשמה. ואח"כ ילמד בבחינה שניה (לשמה) הנ"ל, לזיווג לדבק עצמותו ופנימיותו בעצמות פנימיות התורה בלי שום לבוש. וזהו לשמה גמור. ועיין שם (אות סא): כי הלומד לשמה, ליחד בעולם האחדות.

ועיין בבן פורת יוסף (וירא ד"ה עוד יש לומר): ענין תפלה ולימוד לשמה, ע"פ מה שכתב בחסד לאברהם להמשיך תוך האותיות רוחניות הספירות מאור אין סוף וכו' ואח"כ ידבק עצמו ומחשבתו לפנימיות רוחניות אותיות התורה והתפלה. ועיין תורת המגיד (פסחים ד"ה אמר ר"י): התורה היא א"ס כנודע, ונמצא בחינת לשמה הוא ג"כ א"ס. ועיין ספר יכין ובוועז (פרק ב'): שיכין עצמו ללימוד לשמה ולדבק עצמו בקדושה ובטהרה עם האותיות בכח ובפועל, בדיבור ומחשבה, ולקשר כל חלקי נפש רוח ונשמה שלו באור אין סוף המאיר באותיות.

נידונו על פירות האילן ויתפללו עליהם, והגר"א ביטל מנהג זה משום שעכשיו הוא חק העמים להעמיד אילנות בחג שלהם. עיי"ש במ"ב סק"י.

והרי שבפוסקים הוזכר בעיקר לשון של אילנות ועשבים. אולם כלול גם שם תואר פרח בדבר. ושורשי הדברים. נודע שבש"ע שורשי הקלקול הראשון שעליו אמרו חז"ל שהיה בונה עולמות ומחריבן, חורבן זה חלקי האור שהיו בו נפלו לרע, ומספר חלקים שנפלו כמנין רפ"ח. ורמז לדבר אמרו "ורוח אל-קים מרחפת על פנים המים", מרחפת - אותיות - מת - רפ"ח. ובשעת מ"ת (ר"ת מ"ת, שהפך לתם, תורת השם תמימה) פסק המות כמ"ש בריש ע"ז לחד מ"ד. ואזי אותם חלקי האור, רפ"ח, נתעלו, וז"ש שפרחה נשמתם, כלומר שעלה יחד עמהם חלקי אורות הללו.

וזוהו עומק מ"ש ששוטחין עשבים זכר למ"ת שהיו שם עשבים סביב ההר כדכתיב הצאן והבקר אל ירעו וגו'. וביאורו, שבמ"ת נתעלו ממדרגת בהמה למדרגת אדם, כנודע, שבפסח קרבן שעורים מאכל בהמה, ובשבועות חטים מאכל אדם. ולכך נאמר הצאן והבקר אל ירעו, שאזי נתעלה הכל למדרגת אדם. ויש נהגו לחלק שושנים רמז לישראל שנמשלו לשושנה.

ואשר על כן למעשה כתב המג"א שמעמידים עצים זכר שב-עצרת נידונים על פירות האילן ויתפללו עליהם. והיינו תפלה לתקן אכילת עץ הדעת, שהוא הפרי הראשון שנאכל, ולגלות פרי של עץ החיים מכח התורה שהיא עץ חיים, ולכך נהגו להעמידם סביב למקום הקריאה בתורה.

שאלה הטעם הפנימי למאכלי חלב בשבועות

שלו' להרב שליט"א!

מה הקשר בין מאכלי חלב לשבועות ואיך אדם יכול להכניס יותר פנימיות אל תוך מעשה זו של אכילת מאכלי חלב בשבועות?

תשובה בס"ד כבר נתבארו בזה טעמים רבים ובס"ד הוצא לאור קונטרס ובקרבנו ע' טעמים לדבר. ונוסיף עוד טעם בס"ד.

תינוק כל מאכלו אינו אלא חלב לרוב עדינותו, ובמ"ת נגלה הוא ית"ש, וירד ה' על הר סיני, וכאשר נגלה הא"ס ב"ה, שאין לו קץ וגבול, הנבראים כולם נהפכים בערכו לקטנים. ולכך במ"ת כל ישראל נתגלו כקטנים ממש "כגמול עלי אמו", שיונק חלב משדי אמו. ובמצב זה האדם נמצא בתמימותו העמוקה, ובש-בועות חוזרים לתמימות זו, ומתוך תמימות זו דבקים בו ית"ש, תמים תהיה עם ה' אלקיך, ופרושו תמים תהיה - אזי - עם ה' אלקיך, אזי אתה עם ה'. ומכח כך דבקים בתורה, בבחינת תורת ה' תמימה.

ועיין תורת המגיד (אמור ד"ה שור או כשב): לשמה ר"ל, להיות דבוק בהשי"ת. ושם (משלי ד"ה מי יעלה): שיודע לצרף את כל הדיבורים המעשיות והגשמיות להשי"ת, וזהו תורה לשמה. מתתא לעילא, להעלות כללות מעשה ודיבור למחשבה. ועיין שם: וזהו פירוש תורה לשמה, כשמה שהיא מורית לאדם יראה ואהבה, וכו', וזהו לשם ה' (לשמ-ה) פירוש לשם השכינה, שי-עלה כל הדיבורים וכו'. ועוד כתב שם (אבות ד"ה כל העוסק): לשמה, כמו ששמה תורה שהוא לשון מורה דרך אשר ילך בה האדם.

ועיין תולדות יעקב יוסף (אחרי מות ד"ה ויפק רצון): ולומד לשמה, היינו לשמה של האות שהוא שהורידה למטה, שעתה ע"י שלומד בדחילו ורחימו ומכוין להעלות האות שהיא נשמה ממקום הקליפות, ולהעלותה ולדבקה בשרשה.

ועיין נועם אלימלך (בראשית ד"ה ונחזור לענין): פירוש לימוד לשמה, שהזהיר השם יתברך ברוך הוא. ועיי"ש (משפטים וכי יריבון). ועיין של"ה הק' (וזאת הברכה תורה אור י"ב) ופירוש לשמה, הוא שלומד על מנת לקיים הכתוב בה. ועיין שם ראה, י, יג, וכן בהקדמה תורה שבכתב י'. וכן הוא בנועם אלימלך (בלק ד"ה וזהו) הלומד תורה לשמה וכו' לראות המצוה הכתובה בה למען עשותה.

ועיין מהר"ל (דרך חיים על אבות פ"ו משנה א' ד"ה ונותנין לו) לשמה כלומר שלומד תורה לשם עצמה של תורה. והיינו עצם שכלי. והבן שיש בכל דבר חב"ד חג"ת נה"י. חב"ד תכלית למה שמעליו, ומצד כך לשמה לשם דבקות. ויש חג"ת, עצמו של דבר, ומצד כך לשמה עצם שכלי, ולבושה מידות. ויש נה"י, תולדת הדבר, ומצד כך לשמה ע"מ לעשות. ושלא לשמה לשם דבר זולתה של תורה. וכן הוא בתפלה ובמצות והבן מאוד.

ועיין גר"א (הקדמת תיקוני זוהר ב' ע"ב) תורה לשמה בשביל השכינה ענינו שלומד ע"מ לקיים. ועיין עוד בליקוטי הגר"א (אמרי בינה) שכתב שתורה לשמה להכלל בנר"ן, בג' חלקים, במעשה (כנ"ל), בדיבור, וחב"ד במחשבה. וביאורו כנ"ל לשמה בנה"י, חג"ת וחב"ד.

שאלה הקשר בין פרחים בבית בשבועות שלו' להרב שליט"א

מה הקשר בין פרחים בבית בשבועות. וכשהאדם רואה הפרחים בשולחנו בשבועות, איך הוא יכול להתבונן על דבר זה באופן פנימי ולהפוך דבר חיצוני זה לדבר פנימי או דבר עבודה?

והאם יש עומק במנהג זה משום שהפרחים הם זכרון למה ש"פרחה" נשמתן של ישראל בשעת מתן תורה?

תשובה

בס"ד שורש מנהג זה הובא בשו"ע או"ח (ס' תצ"ד), שנוהגין לשתוח עשבים זכר למתן תורה שהיו שם עשבים סביב הר סיני כדכתיב הצאן והבקר אל ירעו וגו'. וכתב המ"א שם שנוהגין להעמיד אילנות בבהכ"ס ובבתים זכר שבעצרת

אור א"ס

עיין בשו"ע אורח חיים סימן לו ונושאי כלים בביאור צורת אות נו"ן. ובספר אלפלא ביתא. והעולה, שאות נו"ן יש בה כמה פנים. א. אות ז (נו"ן פשוטה עולה שבע מאות) וע"ג אות י', גימ' טוב, יז. ב. אות ו וע"ג י'. ג. אות ז, וע"ג ו', גימ' י"ג, אחד. והוא בחינת נו"ן פשוטה, אור א"ס פשוט מאיר בקרבה, אור האחד. ולכך היא פשוטה, ולכך היא בגימ' אחד, כנ"ל. ועיין בראב"ד (הקדמה לספר יצירה) שפרט את כל נ' שערי בינה. והוא השורש לכל מדרגת נו"ן, חמשים. (ועיין ספר הפליאה ד"ה בצלמינו כדמותינו). וכתב בספר מאירת עינים (אמור) יש לך לדעת כי נ' שערי בינה הם (ר"ה כא ע"ב) וכלם נמסרו למשה רבינו ע"ה חוץ מאחד, והוא ידיעת עצם השם ית' וית'. ועיין פירוש החייט (על מערכת האלוהות פי"א) כי השער החמשים לא יכול להשיגו, כי לא יראהו האדם. ועיין עמק המלך (שער א' פ"ב) ב' פעמים רל"א עולים נתיב, והוא שער החמשים. ועיין מגלה עמוקות (שלח לך) תרי ממאה לה' (תרומה אחד מחמשים, הוי תרי מאה), ק"ש ושער הנו"ן (ק"ש, שמע וברוך שם, נ' תיבות). וכן שער הנו"ן, יחד תרי נו"ן.

צמצום

מצרים, לשון מיצר, צמצום. ואיתא בריקאנטי (שמות, פי"ג פ"ט ד"ה והיה) ובכח הבינה יצאו ישראל מבית עבדים ונפתחו להם חמשים שערי בינה, ואלמלא אותם חמשים שערים שנפתחו אין יכולת לישראל לצאת ממצרים. ועיין ברמ"ז (על זוהר שמות) שאם ישראל היו שוהים עוד רגע אחד היו נכנסים בשער החמשים של הטומאה, שה"ס שם טמא, טמ' לחוד וא' לחוד. ועיין ספר הקנה (ד"ה יראת ה' מקום), אדמה, גימ' נ'. ואילו נשארו עוד מעט במצרים היו נופלים לשער הנ', ועיין מגלה עמוקות (בהר). ועוד. צמצום סוד מחיצה. ועיין קה"ר (פ"ט י"א) אמר משה רבינו ע"ה, הלא אין מפסיק ביני ובין א"י רק חבל של נ' אמה, שהוא הירדן. ירד-ן.

קו

צורת חוט, חבל. ואמרו (עירובים נז ע"ב) אין מודדין אלא בחבל של חמשים אמה, לא פחות ולא יותר. ועוד נו"ן במילוי גימ' קו, כ"כ בספר מגן דוד (אות נ'). ועוד. הוא קו המדה של כל הבריאה. ועיין ספר הפליאה (ד"ה וראה והבן שזהו השלמת מעשה הבריאה) וירא אלקים את כל אשר עשה והנה טוב מאד וגו' (בראשית א, לא). יש לנו נ' אותיות, להרמיז בנ' שערי בינה, כי השלימה הבנין כולה. ועוד. מקוה מלשון קו שהוא עומק טהרת מקוה. ועיין מגלה עמוקות (אמור) וכן סוד תתק"ס שעות מן הפסח עד עצרת

שבהון טבלו ישראל בתתק"ס לוגין של מקוה, וכו', ובר"ם קבין למקוה, שכן בנ' יום יש שעות מנין תתק"ס, ומנין ר"ם.

עיגולים

כתיב (יחזקאל מה, ב) וחמשים אמה מגרש לו סביב, צורת עיגול סביב. ועוד. (עירובים כג ע"ב) טול חמשים וסבב חמשים. וכל סוד עירובין, היקף סביב. ולכך אמרו (שם נט ע"א) כעיר חדשה שביהודה שיש בה חמשים דוורין. ועוד. עיין שער הכוונות (קבלת שבת, דרוש א', ענין הבו לה') ישראל לא ידע, נרמז שם יל"י בר"ת, כי בשם זה כתיב ויצא העגל (עיגולים) הזה, ובכוחו נעשו בסוד השם שהיה כתוב בטס של זהב כמשז"ל. ובכך נפלו מיום מ"ת, יום החמשים.

יושר

עץ גבוה חמשים אמה (אסתר ט, כה) ותלו אותו ואת בניו על העץ. צורת נו"ן פשוטה, יושר. ועיין (זוה"ק, תיקונים, תיקון כא, נח ע"א) ואיהו עבד עץ גבוה חמשים אמה, וקב"ה נטיל נוקמא מניה ומבנוי בשכינתא עלאה, דמחאת למצראי חמשים מכות. ועל ידי מכות אלו קבלו התורה ביום החמשים, ששם נתגלה בהם האלקים עשה את האדם ישר. ועיין ליקוטי מוהר"ן (תורה י). וכן עיין ספר חמדת ימים פורים, שהרחיב בזאת באופן נפלא, ובשביל זה צוה המן לעשות עץ גבוה חמשים אמה, כי רצה לבטל כח של נ' יום של ספירת העומר. ועוד. יושר, ג' קוים. צורת ש', שלש. ועיין ספר הפליאה (ד"ה נפנה לכן אחר בראשית עם א"י ק) גם ש"ן בראשית לקח ציורו, והם ג' יודין וכו', י' י' - כ', והעלה אותם לנו"ן פשוט, נ' שערי בינה. והוא סוד בדולח, גימ' חמשים כמ"ש בפירוש לספד"צ מהאריז"ל פ"א. אחדות ימין ושמאל, עיין ליקוטי תורה (בהעלותך).

שערות

אמרו (נזיר נה ע"ב) בנזירות בת חמשים יום, דיתיב עשרין ואיתילידא ביה צרעת, מגלח צרעתו, והדר יתיב תלתין יומין בנזיר, דהא אית ליה גידול שער. ועוד. עיין גר"א (תיקוני זוהר, תיקון יט) י' שבה, מתכשר כל הפסולין, והוא לעת"ל, שעתדין ממזרין להתכשר. שנאמר עד דור עשירי (ושורשו הארת השערות, סוד יו"ד קדומה, משא"כ אח"פ הארת ה' כנודע) והוא שער החמשים שבה הכל חוזר להכשירו. והבן, חמשים סוד יו"ד פעמים ה', ושורשו יו"ד של שערות, לעלות ה' של אח"פ, והבן. ועוד. עיין עמק המלך (שער טז, פרק יט) וכענין השערות שבנ"א וכו', הקוצין הם ה' אלקים דחסדים וה' דגבורות, והם של קטנות, והם בגימ' תלתל, ועם חמשים אותיותיהם הרי הכל

מסטרא דבינה. וחורבנו בחינת שבירה. ועיין ראב"ד (ספר יצירה פ"א מ"ה).

ועוד. אמרו (ברכות לג ע"א) דתני רב אושעיא, מרחיקין משור תם חמשים אמה, ומשור מועד כמלא עיניו.

ועוד. שבירה עולם התהו. ועיין הדר זקנים (בשלח יד, כח) ויש במדרש, בא גבריאל והחזיק פרעה בתהום של ים נ' יום, כנגד שאמר מי ה' אשר אשמע בקולו. כמנין מ"י היה בתהום של ים. ותהום של ים הוא המשכה מן תהו - תהום.

ועוד. עיין בעל הטורים (משפטים כד, ל, ד"ה תשליכון) נו"ן יתירה, ללמדך שמרחיקין הנבילה מן העיר נ' אמה (ב"ב כה ע"א). נבלה, שבירה, מיתה. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן אופן ח"י) ירדן, ירדן-ן.

ועוד. עיין זוה"ק (משפטים קטו ע"א) נ' שערי בינה נמסרו למשה חוץ מאחד. והאי איהו א' דחסר מחמישין, ואשתאר מ"ט, ודא גרים לך מ"ט צדיק לפני רשע. מאי רשע דא סמאל, והאי איהו מ"ט מן מטה דילך. ואמרו (ב"ב קטז ע"א) קשה עניות בתוך ביתו של אדם יותר מחמשים מכות. עין - עני.

עתיק

אמרו (אהלות טז, ב) התלוליות הקרובות (לביהמ"ק) בין לעיר בין לדרך, אחד חדשות ואחד ישנות טמאות, הרחוקות, חדשות טהורות וישנות טמאות. איזו היא קרובה, חמשים אמה. והבן שעתיק מעתיק קרוב ועושהו רחוק. ומעין כך אמרו (ב"ב סא ע"א) המדליק בתוך שלו, עד כמה תעבור הדלקה וכו', ר"ע אומר חמשים אמה. וכן אמרו (ב"ב כג ע"א) מרחקין את השובר מן העיר נ' אמה. וכן אמרו שם (כד ע"ב) ובחרוב ובשקמה נ' אמה. ועוד דברים כיוצא בו.

ועוד. קריעת ים סוף, בעתיקא תליא מילתא. ולחד מ"ד, ר' יוסי הגלילי, לקו בו חמשים מכות.

ועוד. גלות, ההעתקה ממקום למקום. ועיין בעל הטורים (לך לך, פ"ב, פ"א) רמז לו שאחר חמשים דורות כמנין לך ילכו בגלות צדקיהו.

אריך

אריך לשון אורך, ולשון אור-ך. ואמרו (סוכה נב ע"א) גובהה של מנורה (של שמחת בית השואבה) נ' אמה. והוא נו"ן פשוטה, נו"ן ארוכה.

ועוד. סוד יוה"כ בכתר, באריך, ארך אפים, וזו כל מהותו של היום, ובו מאיר נ' שערי בינה, ולכך יש בו ה' תפלות, כנודע מאד. ועיין בספר חמדת הימים (יוה"כ פרק ב) בנוסח כל נדרי יש נ' תיבות עם הכולל לטעם הנ"ל. ושלמות הארה זו לעת"ל, כמ"ש במצת שימורים (שער הברכות) כמו ביצ"מ כתיב וחמשים עלו בני מארץ מצרים (שער הנ') כך לעתיד יצאו

בגימ' תלתלים. והם באים מאימא, מחמשים שערי בינה.

אזן

אמרו (חגיגה יז ע"ב) והאמר אביי, מצוה למימני יומי, דכתיב, תספרו חמשים יום. ומצוה למימני שבועי, שבעה שבועות תספר לך. והבן, א-ז-ן. יומי, יחידות, בחינת א'. שבועות, שבע, בחינת ז'. והתכלית יום החמשים נ'. ושם נאמר אזן ששמעה בהר סיני. ועיין (שה"ש רבה ז, ב) אמרם ז"ל, אריב"ל, ראויה היתה העצרת של חג להיות רחוקה נ' יום, כשם שעצרת של פסח רחוקה נ' יום.

ועוד. אורות אח"פ בחינת ס"ג דא"ק. ואזן ס"ג דע"ב דס"ג, כנודע. ואמרו (ב"מ סט ע"א) השם בהמה לחבירו, עד מתי חייב לטפל בולדות, בדקה שלשים יום, ובגסה חמשים יום. גסה ס"ג-ה. כנגד אות ה' שבשם הוי"ה כנודע. ע"ב - י. ס"ג - ה. מ"ה - ו. ב"ן - ה.

ועוד. עיין זוה"ק (ויחי רמט ע"ב) ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבודה וגו'. מ"ט, בגין דקליה נמיך ולא יערב לאדונין.

הוטם

אמרו (ב"ב כה ע"א) שמרחקין נ' אמה מן העיר את הנבילה, מפני ריחה.

ועוד. עיין רמ"ז (זוהר במדבר) ויורד אור נ' שעריה בתוך זעיר, שה"ס אה"ה דאלפין העולה קמ"ג. וה"פ קמ"ג הוא קטרת. וגם הוא בגימ' הסמ"ים, אם תמנה המ' אחרונה בגימ' דאי"ק בכ"ר. ועיין עמק המלך (שער יד), פרק קי' לאחר שעבד ע"ז בקטורת הנזכרת וכו', הם מלמדים את המכשף הזה כישופים וקסמים, ויושב אצלם נ' יום, וכו'. וכן עשה בלעם, היה שם מיום יציאת מצרים עד יום מתן תורה, חמשים יום.

פה

אמרו (ב"ב פג ע"א) לגבי גוזלים, אמר אביי, מישט שייטי טובא, כרסייהו בחמשים אמה מליא.

ועוד. כתב בפענח רזא (תזריע ד"ה נגע צרעת) נגע צרעת כי תהי' וגו'. הפסוק מתחיל ומסיין בנו"ן, לרמוז שמספרי לשה"ר עוברים על כל התורה שנתנה ליום החמשים. וכן המן שספר על ישראל נתנגע ונתלה על חמשים. יעשו עץ גבוה נ' אמה.

עינים - שבירה

עיין גר"א תיקונים (תיקון יא מתיקונים אחרונים) במאי במחצתי וכו', במ"י, חמשים מכות, בינה. שם שורש השבירה ושם שורש הבנין, בינה לשון בנין. ובתיקון זהו עין בינונית של תרומה, אחד מחמשים.

עיין גר"א (ספר יצירה פ"ד מט"ו) ז' ימים, וכו', ז' שבעות, ספירת העומר. ז' שנים, ז' שמיטין. ושנת החמשים כולל כולם, יובל, יובל, בינה, כנ"ל. ז' יובלות, שעמד ביהמ"ק הראשון שהיה

בסוד חמשים, והוא נפלאות נ-פלאות וכו', שתתגלה אות נ' בגילוי גמור.

אבא

עיין שער מאמרי רשב"י (פירוש האדרא זוטא). סוד הלובן באבא. לבן, ל"ב - נתיבות חכמה, נ - שערי בינה. ואבא כולל בתוכו את אמא, כנודע, סוד יו"ד במילוי. י' - אבא, ו"ד - אמא. ושם נתגלה יחוד ל"ב נתיבות חכמה עם נ' שערי בינה. ועיין ספר אדם ישר דרוש שלוח הקן, ששער החמשים של הקדושה שה"ס כתר דאמא כלול באבא. ועיין רמ"ז (זוהר שמות) שבאבא דקדושה הוא פלא, ובשל הטומאה אפל. ועיין עוד שם (ספר ויקרא) יסוד אבא שמבריח בכל נ' שערים, לאפוקי יסוד אמא שאינו מגיע רק עד שני חסדים ושליש. ועיין עץ חיים (שער א"א פ"ג, בסוד מ"א, וג"ם). ועיין מבוא שערים (שער ה' ח"א, פ"א). ועיין עמק המלך (שער א', פמ"ב) נמצא שביחוד ל"ב אלקים הנזכרים עם ח"י העולמים עולים ח"י ול"ב חמשים, כמספר שהוא נ' בכח. וכשנכנס יסוד אבא לתוך יסוד אמא, ומצא שם נ' כפופה שהיא כביכול נגד מקום התפוח שבאשה, אז נעשה הל"ב וח"י של אבא בסוד נ' בפועל. ומפני שיסוד של אבא ארוך נעשית ג"כ הנו"ן ארוכה כמוה. יסוד אבא נ', יסוד אמא נ'.

אמא

אות ה' ראשונה בשם הוי"ה. ואמרו (חגיגה יד ע"א) שר חמשים, אל תקרי חמשים אלא שר חומשים, זה שיודע לישא וליתן בחמשה חומשי תורה. ועוד. אמרו (כתובות ס ע"א) אם היה מכירה (הולד את אמו שמינקת, ואזי כופה אותה להניקו) וכמה, וכו', ור' יצחק אמר ר' יוחנן חמשים יום. מפני שיונק ממקום בינה כמ"ש בריש ברכות.

ד"א

ו"ק, י"ב גבולי אלכסון, שורש ל"ב שבטים. ואמרו (סוטה לו ע"א) שתי אבנים טובות היו לו לכה"ג על כתפיו, אחת מכאן ואחת מכאן, ושמות שנים עשר שבטים כתוב עליהם וכו', וחמשים אותיות היו. ואמרו שם (ע"ב) הני חמשים אותיות, חמשים נכי חדא הויין (מעין תספרו חמשים יום, וסופרים מ"ט) א"ר יצחק, יוסף הוסיפו לו אות אחת, שנאמר עדות ביהוסף שמו, וגו'. ודוקא אות ה' ליד י' של יוסף, ה"פ י' עולה נ'. ואמרו (זבחים קטז ע"ב) כתוב אחד אומר, ויתן דוד לארנון במקום שקלי זהב משקל שש מאות וגו'. וכתוב, ויקן דוד את הגר, ואת הבקר בכסף שקלים חמשים, הא כיצד, גובה מכל שבט ושבת חמשים, שהן שש מאות. והבן. ועוד. עיין שער הכוונות (שבועות דרוש א') אז צריך (בשבועות) שתטבול במקוה, ותכוין אל המקוה העליון שהוא כתר עליון דז"א הנמשך לו הלילה הזה, והוא נקרא שער החמשים, כנזכר בספר התיקונים.

נוק'

חמשים של אונס ומפתה. כמ"ש (דברים כב, כט) ונתן האיש השוכב עמה לאבי הנער חמשים כסף. ועיין רש"י הירש (משפטים כב, טו ד"ה מהר) שכסף זה מספיק לשמונה שנים. כל נון סוד אחר ז' פעמים ז', שאחריו שמונה, כנודע. וכתבו המקובלים הראשונים שהוא כנגד נ' שערי בינה, שפגם באמא במעשיו.

ועוד. נ' עולה ב' פעמים כה, כה. יחוד ק"ש (עיין זוה"ק, כי תצא, רעז ע"א) כ"ה, מדרגת נוק'. עיין זוה"ק (תיקונים תיקון כה, עא ע"א) שושנה (נוק') בה כ"ה גרעינים כתפוח דילה, כחשבן כ"ה אתוון ביחודא. וכן בשושנה תניינא כ"ה גרעינין, וסלקון כולה לחמשים. ועיין בתיקונים (תיקון כ"א) ובביאור הגר"א שם. ועיין ליקוטי מוהר"ן (תורה מ"ה) בכל יד ה' אצבעות, והכאת האורות יד ימין ביד שמאל, היינו הפ"ה, גימ' כ"ה, והכאת יד שמאל ביד ימין, הפ"ה, גימ' כ"ה. ב"פ כ"ה גימ' נ'. זהו בחינות נ' פעמים שנזכר יצ"מ בתורה.

ועוד. אמרו בפסיקתא זוטרתא (שה"ש פ"ב, ג) התפוח הזה משעה שמציף עד שהוא גומר פירו נ' יום. ועיין ספר התמונה (תמונה שניה), שער החמשים - קודם לבשל פירותיה.

כתר

בהיפוך אותיות כרת, כנודע (עיין מגן אבות לרשב"ץ פ"ב מ"כ) ועיין הון עשיר (כריתות, הקדמה) כרת נמשך מכתר דקליפה, כרתיאל (כדאיתא במאורות נתן אות כ, ס' טו). ועיין ערבי נחל (תולדות דרוש ז ועוד). ואמרו (מו"ק כח ע"א) מת בחמשים שנה, זו היא מיתת כרת (ועיין בעל הטורים בהעלותך פ"ט פ"ג, ד"ה וחדל).

ועוד. עיין גר"א (תיקונים, תיקון י"א מתיקונים אחרונים) ואף משה לא נתנבא ולא השיג אלא בבריאה, וז"ש חמשים שערי בינה וכו' בבינה מקנן בכורסיא, ואף שער החמשים שהוא כתר דבריאה לא השיג משה, מלכות דאצילות, אבל באצילות שהוא בחכמה, עליה נאמר כד עלה במחשבה, לא תשיג שם, וכו'. ואפילו חכמה וכתר שבבינה לא השיג שהיא שער החמשים.

חכמה

עיין גר"א (ספד"צ פ"א) ומתפתחת בתרועי שהן נ' תרעין דבינה, שהן עשר דיו"ד של חכמה, שכולל הח' והג', שלכן נהיר בו"ד שהוא חו"ג כנ"ל, ונכללין בה בה' שלה ה"פ י' הוא חמשים.

ומקורו בזוה"ק, והובא הרבה במקובלים ראשונים. עיין ספר הפליאה (ד"ה וראה והבן חלק י' של שנמי ועשהו) זהו הנקרא תשובה, ששם שבין כולם. וחמשים שערי בינה כולם מוטבעים בממשותה בג' כוחות, שהם כח מושכל, כח מורגש, כח מוטבע: כח מושכל - הוא המושך את הכח מלמעלה מן הניצוצות ומתנוצצים מן החכמה ומספקת שפע וברכה באותן

חסד

אהבה. זריזות. וכתוב (בראשית מא, לד) וחמש. ופרש"י, כתרגומו, ויזרון. וכן (שמות יג, יח) וחמושים. ועוד. חסד, נתינה. אמרו (קידושין יז ע"א) ת"ר כמה מעניקים (לעבד עברי) וכו', ר"ש אומר חמשים, כחמשים שבערכין. ועוד. מים הזדונים, מי המבול, ונח ניצל מהם. עיין ספר הפליאה (ד"ה ועתר בני) ודע כי נ' שערי בינה נרמזים בשמות הנכללים בתיבה, והם אב אחד וג' בניו, נח שם יפת, שהם בגימ' חמשי"ם פתחי"ם.

ועיין בפרי עץ חיים (שער מנחה וערבית פ"ו) ברכת אהבת עולם יש בה נ' תיבות, כנגד אהי"ה ב"פ, וח' אותיות שלהם.

גבורה

כתיב (שמות יג, יח) וחמשים עלו בני מארץ מצרים. ופרש"י, אין חמשים אלא מזוינים. ועיין רש"י הירש (בא - בשלח, יג, יז) וחמשים מזוינים ומצוידים לקרת מלחמה וכו'. מציין חומש, "החמש" את המקום בגוף שאליו מכוון הרוצח המיוחד את מכת המות. והגמ' בסנהדרין (מט ע"א) מפרשת, בדופן (צלע) חמישית, במקום שמרה וכבד תלויין בו. מניחים אפוא, כי דוקא במקום הזה כנגד הצלע החמישי חגרו את החרב, ולכן "חמשים" פירושו מזוינים. ועיין זוה"ק (כי תצא, רעז ע"א) שגאולת מצרים בסוד נ' שערים של גבורה. משא"כ לעת"ל היא מסטרא דחסד. ועיין שער הכוונות (קבלת שבת, דרוש א', ענין הבו לה') ישראל לא ידע, ר"ת יל"י, וכו', בגימ' נ', כנגד נ' שערי בינה שהיא בחינת גבורה.

וכתיב (במדבר ח, כה) ומבן חמשים שנה ישוב מצבא העבודה, ולא יעבוד עוד. מעין יובל שמוציא לחירות. ועיין ריקאנטי (שם ב, יב) כי אנן ראויין לעבודה רק בעוד שהכח והאש גובר עליהם.

תפארת

עיין זוה"ק (תיקונים תיקון כ"א, נו כ"א) ואיהי שבועות מסטרא דעמודא דאמצעיתא, ז' שבועות ודאי אית בהון ז' שבתות. ובהון מ"ט יומין כחושבן מ"ט אתון דק"ש, דאינון שמע ישראל וגו', ברוך שם וגו'. ביומא דחמשין שריא שכינתא עלאה בה, ואתקריאת, מתן תורה, ועמודא דאמצעיתא איהו תורה דאתייהיבת בחמשין יומין דשבועות, ועליה אתמר בן. חמשים לזקנה. (שנעשה ת"ת, יעקב, ישראל, ישראל סבא שעולה למקום בינה). ועוד. עיין רמ"ז (זוהר ויקרא) וידוע שכתר דזעיר שהוא כולל כל המ"ט, והוא שער החמשים, ה"ס ת"ת דאמא.

נצח

כתיב (שמואל ב, טו, א) ויעש לו אבשלום מרכבה וסוסים, וחמשים איש רצים לפניו. וכן כתיב גבי אדניה (מלכים א, א, ה), רגלים לרוץ, נו"ה. המשך בעמוד י'

ניצוצות. כח מורגש - ר"ל שנותנת שפע הרגשה לכל הספירות. כח מוטבע - שהיא נאצלת בדרך אצילות להשפיע כח לכל הנבראים שהיא דבוקה בשרשה של חכמה. ובספר מגן דוד (אות נ'), כתב נו"ן בגימ' קטנה י"ו, ב"פ נו"ן עולה ל"ב נתיבות חכמה.

בינה

עיין ליקוטי מוהר"ן (ח"ב תורה ע"ג) כי יש נו"ן שערי תשובה, ומ"ט שערים יכול כל אדם להכנס בהם ולהשיגם, אך שער הנו"ן הוא בחינת תשובה של השי"ת בעצמו. ועיין הקדמה של זוה"ק שער הנ' הוא עצם הבינה.

ועוד. בינה בחינת מי, כנודע, גימ' חמשים. עיין זוה"ק (הקדמה ד' ע"א ועוד רבות). ונקרא בהיפוך אותיות, ים, ים התורה. עיין זוה"ק (פנחס רנד ע"ב). ועיין ספר הפליאה (ד"ה שאלו את רבי מהו בינה) וים עולה נ', הם נ' שערי בינה, ואם תהפכהו הוא מי. כתיב (ויקרא כה, יא) יובל היא שנת החמשים. ונחלקו (ר"ה ט ע"א) לר"י שנת חמשים עולה לכאן ולאן. כי כל חמשים אין לנו בו השגה, והוא התחלת מדרגת מ"ט הבאים. וזהו מדרגת עוה"ז. ולרבנן, שנת חמשים אתה מונה, ואי אתה מונה שנת חמשים ואחת. והוא נקרא עולם, עולמו של יובל. והוא אור דלעת"ל שאז יהא גלוי שנת החמשים.. ועיין דעת זקנים (שמות כא, ו ד"ה ועבדו) שמואל חי נ"ב שנה, ובן ב' שנים היה כשהביאתו אמו בית ה', א"כ ישיבת עולמו נ' שנה.

ועוד. אמרו (ר"ה כא ע"ב) חמשים שערי בינה נבראו בעולם, וכולן ניתנו למשה חסד אחר אחד, שנאמר, ותחסרהו מעט מאלקים. ועיין ריקאנטי (נח פ"ו פכ"ד ד"ה ואפשר) וזהו טעם נ' אמה רחבה (של תיבת נח) הרומזים לנ' שערי בינה. ומלת רחבה כד"א, מרחובות הנהר. וכן כתב (שם וירא פי"ח פג"כ) גבי שהתחיל אברהם לבקש על סדום מחמשים. וכן כתב שם (תרומה פכ"ו פ"א) לגבי הקרסים והלולאות שהוא חמשים. ועיין בעל הטורים (תרומה כו, ו). ועיין זוה"ק (וירא קה ע"ב).

דעת

פנימיות הז"ת, דעת והוא מדרגת ישראל, אתה הראת לדעת. והלבוש ז"ת שורש לע' אומות. וזהו בנפש. וכן בלשון, לשה"ק, לעומת ע' לשון. והממוצע בין לשה"ק לע' לשונות, לשון תרגום ואמרו (חגיגה יד ע"א) שר חמשים, כדרכי אבהו, דאמר רבי אבהו, מכאן שאין מעמידין מתורגמן על הצבור פחות מחמשים שנה. ועיין בספר שפע טל (חלק טל שער ח' פ"ב) זפ"ז הם מ"ט, ובינה היא עצמה שער החמשים. והבן שהדעת שיוצא ממנה פנימיות ז"ת, הוא תרגום של עצם הבינה.

ועוד. עיין שער הכוונות (דרושי שב"ק ענין הבו לה'), ישראל לא ידע, ר"ת יל"י וכו', שם זה בגימ' נ', כנגד נ' שערי בינה. שהוא בחינת גבורה.

מלכות

עניא דלית לה מגרמה כלום. ואמרו (פאה פ"ח מ"ט) מי שיש לו חמשים זוז והוא נושא ונותן בהם, הרי זה לא יטול. ועוד. עיין מבוא שערים (שער ה, ח"א, פ"א) חמשים שערים, כ"ה לדוכרא, וכ"ד לנוק', וכד הוה משכנא בשלימו אשתלימת אף איהי לכ"ה. ועוד. עיין דעת זקנים (בהעלותך פ"א פ"ט) חמשים שבתות יש בשנת לבנה.

ועוד. סוד אותיות. עיין ריקאנטי (בהר פכ"ה פכ"ג) שהביא מחז"ל, נמצא חשבון כל האותיות, חמשת אלפים (חסר ה' ומשלים אות ה' שבה נברא העולם). ועוד. כתיב (תהלים עד, ח) אמרו כולם נינם יחד. ופרש"י לשון ששרה ומלכות (עיין ליקוטי מוהר"ן תורה א). ועיין ספר התמונה (תמונה ראשונה) והוא מלשון נינם יחד שממנה השפע.

נפש: מעשה. כתיב (במדבר ד, ג) מבן שלשים שנה ומעלה, ועד בן חמשים שנה, כל בא לצבא לעשות מלאכה באהל מועד. ועוד. נפש שלא לשמה, לגרמי. ועיין זוה"ק (וירא קה ע"ב) אולי יש נ' צדיקים וגו', הנשמה פותחת ואומרת, רבש"ע שמא נתעסקו בנ' פרשיות של תורה, ואע"פ שלא נתעסקו לש"ש. כי עיקר מדרגת נ' לשמה, בנשמה כדלהלן. ומאיר הארת אמא, נשמה, לנפש מלכות. (עיין זוה"ק בהר קח ע"ב, וכן שם פנחס רנד ע"ב).

רוח: ויהי בנסע ארון, נונים הפוכים, בחינת נסיעה, תנועה, רוח. ועוד. אמרו חז"ל שכל ימיו של הבל לא היו אלא נ' יום (עיין ב"ר כב, ד). הבל בחינת תנועת רוח. ועוד. עיין בספר מגן דוד (אות ט) כי רוח אלקים שהוא שער החמשים של הבינה. **נשמה:** ז' יפול צדיק וקם, זפ"ז, ובחמשים קם, הוא בחינת נשמה, כי ברוח יש נסיונות משא"כ במדרגת נשמה. ולכך אמרו בזוה"ק (תיקון לג, עו ע"ב) שמוזכר נ' פעמים יציאת מצרים בתורה. ששם נאמר לא תוסיפון לראותם עד עולם. שאינם נופלים שוב לידם (אולם שם זכו לחד מ"ד רק אחד מנ' לצאת, "וחמושים").

חיה: מקור המעין. ושם עיקר העינוי. עינוי בכבישת המעין. וכתיב (דברים כב, כט) ונתן האיש השכב כמה לאבי הנערה חמשים כסף, ולו תהיה לאשה תחת אשר ענה. תשלום חמשים עבור עינוי. ואמרו (כתובות לג ע"א) הנאת שכיבה חמשים. הוא נהנה, והיא מעונת.

יחידה: שער החמשים, איתן שבנפש, יחידה. ועוד. אותיות הנ"ך אין להם זיוג כנודע (עיין ספר מפתח הספירות בהעלותך) והרי שורשם לבדם, יחיד, יחידה. וא"כ לאות נ' אין זיוג, כי נגלת

בה היחידה.. ■ המשך בע"ה בשבוע הבא - נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה - להארות, הערות, והוספות: rav@bilvavi.net

ועוד. נו"ה, מקור יניקת הנבאים. וכתיב (מלכים ב, ב, ז) וחמשים איש מבני הנבאים. וכן כתיב (שם, א, יח, ד) ויקח אדניהו מאה נבאים ויחביאם חמשים איש במערה. ושם (יג, ח) חמשים חמשים איש במערה. ועיין סנהדרין (לט ע"ב) שמיעקב למד לשיטת רבי אלעזר שמיעקב למד, ולשיטת ר' אבהו לפי שאין מעקה מחזקת יותר מחמשים. בני נבאים נביא, נ-יבא.

ועוד. ממונו של אדם המעמידו על רגליו. וכתיב (תהלים עד, ח) אמרו בלבם נינם יחד. וברד"ק שם, יש בלשון הזה לשון אונאה בממון ובגוף. ועיין עמק המלך (שער יד פרק צב) ומזאת הנו"ן לוקח לפעמים צד הקליפה כשהאדם חוטא וכו', כללות ה"ג שלצד הקליפה הנרמז בפסוק אל תונו איש את אחיו.

הוד

אמרו (ביצה יא ע"א) לגבי גוזלים, דאמר מר עוקבא בר חמא, כל המדדה אין מדדה יותר מחמשים אמה. והבן שיש הליכה גמורה, ועיקרה בנצח, רגל ימין. ויש הליכה פורתא, הנקראת דיודי מלשון הוד.

ועוד. מרגלים, רגלים דקלקול, בחינת הוד שנהפך לדוה. ואילו היו דתיקון היו בחינת נצח, כמו שמתגלה ביהושע וכלב שבישרו על נצחונם וכיבוש א"י כהבטחת ה'. ועיין בעל הטורים (שלח, פ"ג פ"ג ד"ה ראשי) המה, עולה נ', שהיו שרי חמשים. ועיין זוה"ק (תיקונים, תיקון ע', קכא ע"ב) ושרי חמשים מסטרא דאת נ'. ועוד. יפ"ה, ר"ת יו"ד פעמים ה', שעולה נ', כנודע. יפה, הוד והדר.

יסוד

עיין ספר דן ידין (מאמר ד) חיים, והן חמשים, כי קח חי, נשאר ים, גימ' חמשים. וידוע סוד יסוד נקרא כל, בגימ' חמשים, חיים, חי-ים. ועוד. נ' פשוטה עולה חמשים. ונו"ן במילוי גימ' קו, ויחדיו גימ' יוסף. וכן זרעו יהושע בן נון. ועיין ספר מפתח הספירות (בהעלותך) תרגומו של דג, נונא, וידוע כי חוט השדרה שמו נון, והוא ארוך.

ועוד. עיין פענח רזא (ויחי ד"ה כל) אלה שבטי ישראל י"ב, הם כל, כלומר כלל וקשר א'. כי אותיות שמותיהם עולים חמשים (עיין סוטה לו ע"א) אותיות כמנין כל, לרמז לזה שהם הכלל. ועיין זוה"ק (פנחס רנד ע"ב) כלילא בבינה, דאיהי אתפשטת בה' ספיראן לחמשים, יסוד כל, כלול מאלין חמשים. ועיין שער הכוונות (דרושי העמידה, דרוש ב', וקונה הכל) תכוין במלת הכל, כי כל בגימ' חמשים שהוא כללות הח' הנמשכים ביסוד בנ"א, וכל אחד כלול מעשר, כנודע. ועוד. עיין (שם דרושי הלילה דרוש ה') שכתב, ויכוין כי מן ושמתם עץ סוף פ' והיה אם שמוע, יש נ' תיבין, ויכוין להלביש גופו מן בטנו (שם מתחיל יסוד) ולמטה עד סיום הגוף בסוד נ' שערי בינה הרמוזים כאן. וז"ש מבטן מי יצא הקרח הזה. ועי"ש דרוש ט'.

יעשה וחוזר חלילה לפי ערכו מתוך הכרת כוחות נפשו ללא שבירת כלי המוחין שח"ו בזה נפלו רבים. ולכך נצרך הפסקה של השקטה ביני לביני.

ובצורה זו למעשה תחלה תשובה וברירור הלב, אח"כ דיבוק מחשבה באומץ עד כלות המחשבה מתוך נעם, כנ"ל, ואח"כ השקטה, מנוחה של קדושה. וחוזר חלילה. וקרוב לכך היה צורת לימודו של החזו"א כל ימי עומדו על דעתו

שאלה לימוד בליל שבועות

מה הרב מציע לעשות בליל שבועות מעבר למה שהרב לימד אותנו שהאדם צריך להכין עצמו. מה סדר הלימוד שהרב מציע? האם לצאת גם להתבודדות? האם ללמוד אותו סדר שיש באותו מקום שהאדם גר או שהוא ילמד לבד?

תשובה ללמוד מתוך חיבור עמוק מח ולב, כל אחד לפי חלקו, המקום העמוק ביותר בנפשו, שער החמישים שבנפש, ביום החמישים. וכחלק מכך יש גם לגעת בלבד שבנפש, שהוא המקום העמוק ביותר בפרטיות הנפש.

המשך בעמוד יב'

שאלה עבודה בליל שבועות שלו' להרב שליט"א ! הרב אמר שהעבודה בליל שבועות הוא להתחבר ככל היותר אל שער הנ', תורה של קודם החטא, תורה מתוך מסירות נפש. איך אני יכול לעשות זה למעשה. דבתורה האדם צריך להיות מרוכז בו רק בשכל ולא להכניס הלב וההרגש, א"כ איך בליל השבועות אדם יכול לחבר אל שער הנ' שהוא ענין של לב, בלי לטשטש שכלו. בשלמא אם האדם לומד דברי אגדה בליל שבועות, אז הוא לומד באופן של לב, אבל אם אדם לומד או חוזר על שמעתתא, איך הוא יכול להיות מרוכז בשכלו בליל שבועות על לימודו, אם הוא ג"כ רוצה להכניס עבודה פנימית לתוך לימודו. (וכמובן ששאלה זו נוגע רק לאדם פנימי ולא לאדם שהוא רק לומד באופן של ידיעה שכלית קרה בלבד).

תשובה בס"ד קודם לימודו יכוון לבבו, מתוך עומק הלב ותשובה, כמ"ש הנפה"ח, שער ד'. ולפיכך חלק הלב בעיקר שייך קודם הלימוד, כהכנה ללימוד, "ולבבו יבין ושב".

ולאחר שהכין לבבו היטב ידבק מחשבתו בהשקטה ובריכוז מדויק מתוך התאמצות מחשבה עדינה, שקטה, עמוקה וחדה, עד כלות כח המחשבה מתוך שקט פנימי, רוגע ונעימות. וכך

ערב זמן מתן תורתנו

נכתב על ידי הרב שליט"א מתשנ"ה

<p>קדושת ההר אשר בו נתת עדין אינו פג השפעות הקדושה שבה הושפענו עדין אינו נספג כל זמן אשר בך אנו עוסקים למה זה נדאג חכמתך שותים אנו בצמא כמי גשמים לדג</p>	<p>תאומה את לנו תורתנו מאב אחד גם שנינו נאצלנו בחודש השלישי לצאתנו נתחברנו את לנו אנא אל תעזבינו</p>	
	<p>בך הוגים אנו יומם וליל שומרת את עלינו מלהתבולל להבינך מתפללים אנו אל א-ל חכמה מצאנו בך אשר מי מלל</p> <p>בך ששים רבוא אותיות כנגד הרואים בך את האות לכל קדמת את בבריאתך המוקדמת לכך נתחברת בעדה המקדושת</p>	
<p>נפשנו ונשמתינו מחוברים בך לעולם מאז ומקדם אליך נושאים עין כולם אנא אנא בעל הסליחות והרחמים קיים חבור זה לעד ולעולמי עולמים</p>	<p>העסוק בך הובטח לבל ינזק העוזבך קיים לעצמו הנזק בך וביוצרך אנו נדבק לאחר אין אנו צריכים להזדקק</p>	

המשך מעמוד י"א

שאלה חג השבועות היחס לנשים ולנערות מהו מהות חג השבועות היחס לנשים ולנערות, והאיך אפשר להסביר להם את הקשר שלהם לקבלת התורה. במיוחד שהחלק שלהם הוא רגשי, היאך אפשר להסביר להם ברגש את מהות החג?

תשובה א. ויחן ישראל כאיש אחד בלב אחד - אחדות עם כל ישראל.
ב. התקשרות לשרש הפנימי ביותר - מאור שבתורה שלמעלה מדעת חכמה ובינה. והוא מדרגת "תורת ה' תמימה".
ג. בפועל - מדרגתם מדרגת שירה "תורה איקרי שירה", ויענתה בי השירה הזאת לעד.

שאלה שורש מתן תורה עם ישראל בקבלת התורה תקנו חטא אדם הראשון. מי שלא זכה להתחבר למהלך זה של תיקון חטא אדם הראשון, האם גם אצלו שייך עניין קבלת התורה כמו שהיה אז במעמד הר סיני, כי אם זה עיקר עבודת היום הוא להתחבר לאותו מעמד, א"כ בדורינו כיצד ניתן להתחבר לאותו מעמד, הלוא חסרים לנו את אותם התנאים שהיו לכלל ישראל?

תשובה ע"י מסירות נפש בוקעים לשורש מדרגת מתן תורה, כי שורש מדרגת מתן תורה, מסירות נפש, שעל כל דיבור פרוחה נשמתם, כנ"ל.

שאלה איכות הלימוד בחג השבועות ביחס ללימוד בחג שבועות, מי שלימוד זה מפריע לו בסדר לימודיו ביום. האם עדיף ללמוד בלילה יחד עם הציבור משום אל תפרוש מן הציבור, או שהתועלת והעליה הפרטית שלו עדיפה על חשש זה של פרישה מהציבור?

עומק החלב בשבועות

לב ח', חלב, שהוא ח' לב, ח' שהוא שמיני שהוא בחינת יום החמישים מתן תורה. כלומר מאותו עומק של יום החמישים, מאותו עומק, יש מנהג בישראל לאכול מאכלי חלב ביום שבועות זמן מתן תורה. יונקים ה"חלב" מהמקום של שער הנ' של הבינה, נ' שערי בינה נבראו בעולם כמו שאומרת הגמ' במס' ר"ה, וכשמגיעים ליום החמישים מגיעים לשער

הנ', שם יונקים את ה"חלב", זה מקום היניקה שאנו אוכלים בזמן חג מתן תורה. שבועות_18_ענין חלב
עומק החלב העליון הוא סוד הלב - נוגית [מראה לבן] העליונה. באופן כללי בדברי רבותינו יש שני הגדרות בלבנונית העליונה, או שהלבן הוא אחד מהארבעה גוונים שרשים של הגוונים, לבן אדום ירוק ותכלת, או שהלבן הוא בסוד הדבר השקוף ביותר שיש. הלבן בהיותו שקוף זה המדרגה העליונה של "דע מאין באת",

תשובה אם אין ניכר הפרישה ראוי ללמוד לבדו באופן שזה תועלתו. ואם אפשר לו לפחות זמן מועט ילמד עם הציבור. וכן יקשור נפשו בשרש נשמות ישראל ולא ילמד לבדו כפשוטו.

שאלה חג השבועות - יום הדין בשל"ה הקדוש כתוב כי בחג השבועות דנים את האדם לכמה תורה יזכה בכמות ובאיכות מדוע לא תקנו חז"ל תפילות מיוחדות על כך?

שאלה בסגנון זה נשאלה ע"י ת"ח חשוב, וזה לשונו: לכבוד מו"ר ועט"ר שליט"א

ידועים דברי השל"ה הקדוש שפי' "בעצרת נידונים על פירות האילן", שניידונים על התורה בחג השבועות. ולכאן יפלא מאוד מדוע לא למדונו שאר רבותינו ענין נורא זה. וגם מדוע לא תקנו חז"ל הכנה גדולה לחג השבועות, לפחות כעין שתקנו לקראת ימי הדין של ר"ה ויוהכ"פ, כראוי למי שעומד בדין על התורה שבה תלויה כל העליה הרוחנית שלנו. יישר כח

תשובה התורה ניתנה במסירות נפש, שעל כל דיבור פרוחה נשמתם, וכן בכל שנה עיקר מדרגת יום זה מסירות נפש שלמעלה ממדרגת תפלה.

שאלה מקווה בשבועות האם לעשות מאמץ מיוחד למצוא מקווה?
תשובה כן.

המציאות המוחלטת של אפס גמור כלשון הרמב"ן.

ומצד כך הגדרת הדבר של עומק אכילת חלב שמתגלה בשבועות הוא, לחזור לאותו מקור עליון. כשם שאם לא מקבלים התורה אז העולם חוזר לתוהו ובוהו, כך גם כשמקבלים את התורה חוזרים לאותה נקודה ראשונה של ראשית הנאצלות, שזה הלב-נונית העליונה. זה נקרא סוד אכילת מאכלי חלב בשבועות. שבועות_19_דרגות בחלב

הצטרפות לרשימת העלון מדי שבוע ע"י אימייל subscribe@bilvavi.net
שיעורי "בלבכי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 | USA 718.395.2440
לעורך ולכל ענייני העלון: parsha@bilvavi.net | לקחת חסות עבור עלון שבועי: sponsor@bilvavi.net
רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ - משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | מייל: avi@moshebooks.com
ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 03.579.3829